

Stichting tot behoud van monumenten in de Gemeente Franekeradeel

Activiteitenverslag 2017

In het boekjaar 2017 zijn, net als in voorgaande jaren, planmatige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan onze rijksmonumenten in het kader van het meerjaren SIM /BRIM en provinciale restauratieregeling.

- Onderhoud klokken en inspecties diverse monumenten.
- Onderhoud en afronden restauratie toren Sexbierum.
- Groot onderhoud/ restauratie toren te Oosterbierum: algeheel cascoherstel.
- Klein onderhoud molens Duivenhok en Arkens; smeerwerk gaandewerk
- Groot onderhoud molen Fatum, nieuwe damwand.
- Overige monumenten; divers klein cascoherstel t.b.v. instandhouding.
- Theekoepel en theehuisjes Franeker; groot onderhoud casco.
- Poort Liaukemastate Sexbierum; groot onderhoud/ restauratie

In verhouding met voorgaande jaren is in 2017 een bovengemiddelde hoeveelheid onderhoud uitgevoerd aan de monumenten. Door de verplichting in de provinciale beschikking moest de restauratie van het Korendragershuisje, poort Liauckemastate Sexbierum en de theehuisjes Franeker in 2017 worden uitgevoerd. Van de toren te Oosterbierum was 2017 het laatste jaar in de lopende BRIM-periode. In goed overleg met RCE is aan de toren het volledige BRIM-budget besteed en zijn de wijzerplaten aansluitend gerestaureerd. Het is de verwachting dat in de nieuwe /huidige Brim-periode (2018 – 2023) minimaal onderhoud zal volstaan.

De daken van de drie theehuisjes op het bolwerk waren in technisch slechte staat en zijn grondig gerestaureerd. Hetzelfde gold voor het dak van de Liauckemapoort te Sexbierum. Voor het onderhoud aan de molens is een opname van noodzakelijk onderhoud uitgevoerd met molenaars en molenmaker. Aan de hand van de gebreken opnamelijst is een offerte uitgebracht door de molenmaker en zijn werkafspraken gemaakt. In 2017 is maar voor ca. € 11.000,-- onderhoud aan molens uitgevoerd. Van molen Arkens is namelijk het instandhoudingsbudget geheel besteed. Voor 2018, het laatste jaar van de lopende onderhoudsperiode, zal derhalve minimaal onderhoud aan Arkens worden uitgevoerd. Bij molen Fatum is na een lange periode van overleg met Wetterskip Fryslân de nieuwe damwand aangebracht en het molenerf in ere hersteld. Klein onderhoud en smeerwerk aan het gaandewerk van de molen wordt deels door de molenaar zelf uitgevoerd. Vandaar dat de molenaar wordt betrokken in het vaststellen van de onderhoudswerkzaamheden en krijgt de molenaar een jaarlijkse vergoeding.

Het jaar 2017 was het derde jaar dat onderhoud aan de “kleine” monumenten kon worden uitgevoerd. De ontvangen beschikkingen beslaan de periode 2015 – 2020. Voor het Korendragershuisje is het beheer en instandhouden in overleg met stichting Korendragershuisje besproken. Deze gezamenlijke technische opname zal jaarlijks plaatsvinden. Stichting Korendragershuisje Franeker heeft ook in 2017 zorggedragen voor de openstelling en de permanente expositie van het Korendragershuisje.

In 2017 heeft onze stichting, op verzoek van de gemeente, een extern onderzoek laten doen in hoeverre de Martinitoren veilig door toeristen kan worden beklommen en wat er nodig is om dat te realiseren. Dit onderzoek is uitgevoerd door Stichting DBF. Afgewacht wordt hoe de gemeente hier verder mee wil.

Stichting tot behoud van monumenten in de Gemeente Franekeradeel

Verder is onze stichting ook actief geweest met hulp aan derden voor instandhouding van hun rijksmonument. Voor de toren te Pietersbierum is met onze hulp uiteindelijk de restauratie uitgevoerd volgens de voorwaarden van de provincie Fryslân.

Verder is er regelmatig overleg geweest met “gemeentelijke” monumentenstichtingen van Het Bildt, Littenseradiel en Menameradiel over mogelijke fusie in de toekomstige gemeente Waadhoeke. Dit heeft geresulteerd in de voornemens dat de stichtingen uit Het Bildt, Menaldumadiel en onze stichting vanaf 2018 als stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Waadhoeke verder zullen gaan. Helaas lukte het de stichting in Littenseradiel niet om haar monumenten in andere stichtingen onder te brengen. Zij heeft haar monumenten uiteindelijk teruggegeven aan gemeente Littenseradiel. Een drietal rijksmonumenten zijn derhalve nu in eigendom bij gemeente Waadhoeke.

De begeleiding van de instandhouding van onze monumenten wordt waar mogelijk door ons zelf gedaan. Bij grotere opgaven en restauraties huren wij externe bouwkundigen in. Voor de bouwtechnische begeleiding van onze eigendommen en ondersteuning van onze stichting wordt, na ontvlechting uit de gemeentelijke organisatie in 2007, de Stichting Steunpunt Monumentenzorg Fryslân per kalenderjaar ingehuurd. Doordat onze stichting naast instandhouding van meer monumenten ook veel energie heeft moeten steken in andere zaken, zoals coördinatie van de verschillende Waadhoeke stichtingen maar ook het wijzigen van onze statuten, is er in 2017 totaal 310 uur aan ondersteuning noodzakelijk geweest.

Voor instandhouding van onze monumenten en daarvoor noodzakelijke externe ondersteuning heeft de gemeente Franekeradeel in 2017 een subsidie van € 64.752,- verstrekt aan onze stichting.

Samenstelling bestuur ultimo 2017 (Zoals ingeschreven bij de KvK)

De heer Th. Twerda, voorzitter, secretaris
De heer J. R. Bekkema, penningmeester
De heer J.S. Jukema, lid

Gerard van Dijk, coördinator/ gevolmachtigde